

Obsah

O autorovi	10
Úvod pro praktiky	11
1. Lektor a jeho role ve vzdělávání dospělých	13
1.1 Kdo je lektor ve vzdělávání dospělých	14
Kompetence lektora	14
1.2 Vzhled a úprava zevnějšku	18
Oděv	18
Obuv a další doplňky	19
Hygiena	20
1.3 Role lektora ve vzdělávání dospělých	21
Andragog	22
Vzdělavatel (dospělých)	22
Trenér	22
Instruktor	23
Tutor	23
Kouč	24
Mentor	24
Moderátor, facilitátor	25
Konzultant, poradce	25
Mediátor	25
Supervizor	25
Autor studijních textů	26
Metodik	26
Manažer	26
Obchodník, marketér	27
Role lektora při výuce	27
Literatura pro zájemce	29

2.	Příprava lektora na výuku	31
2.1	Koho vzděláváme aneb Cílová skupina vzdělávání	35
2.2	Čeho chceme dosáhnout aneb Cíle a kompetence ve vzdělávání	39
	Kompetence	45
2.3	Co bude tématem aneb Obsah vzdělávání a jeho struktura	47
	Délka výuky	48
	Minutový scénář	49
	Myšlenková mapa	52
2.4	Kde budeme vzdělávat aneb Výukové prostory a jejich vybavení	53
	Modely uspořádání učebny	55
	Specifické výukové prostory	60
2.5	S jakým zařízením budeme vzdělávat aneb Didaktická technika pro lektory	61
	Záznamová technika (tabule, flipchart)	62
	Projekční technika	65
	Audio- a videotechnika	68
	Počítačová technika	69
	Další a pomocná technická zařízení	71
	Nejčastější chyby při práci s technikou	73
2.6	Co můžeme ve výuce použít aneb Učební pomůcky v lektorské praxi	75
	Originální předměty a reálné skutečnosti	75
	Zobrazení a znázornění předmětů a skutečností	76
	Textové pomůcky	76
	Programy prezentované didaktickou technikou	76
	Speciální pomůcky	77
	Nejčastější chyby při práci s pomůckami	77
	Zásady práce s pomůckami	77
	Lektorský kufřík	78
	Zásady tvorby studijních textů pro dospělé	80
	Literatura pro zájemce	83

3.	Postup výuky	85
3.1	Dříve než začneme aneb Co nezapomenout ještě před začátkem výuky	86
3.2	První dojem rozhoduje aneb Jak správně komunikovat s účastníky	90
	Verbální komunikace	90
	Neverbální komunikace	93
	Strukturace řeči	96
	Celkový vzhled	96
3.3	Právě začínáme aneb Jak zahájit výuku	97
3.4	Kdo je kdo aneb Jak na představení lektora a účastníků	99
	Představení lektora	99
	Představení účastníků	100
	Zjištění očekávání	105
	Odměny	105
3.5	Co nás čeká aneb Představení organizace kurzu a tématu výuky	107
	Představení organizace kurzu	107
	Představení tématu a jeho významu	109
	Závěrečná zkouška	111
	Závěrečná práce	112
3.6	Co teď a co potom aneb Vlastní výuka a její strukturace	114
	Motivace účastníků vzdělávání	114
	Osvojování znalostí, dovedností a návyků	115
	Upevňování znalostí, dovedností a postojů	119
	Hodnocení výsledků vzdělávacího procesu	120
3.7	Konec dobrý, všechno dobré aneb Jak ukončit výuku	123
	Závěr dílčí etapy kurzu	123
	Ukončení celého kurzu	124
	Literatura pro zájemce	126

4.	Formy a metody vzdělávání dospělých	127
4.1	Proč jsou tak jiní aneb Specifika vzdělávání a učení dospělých	128
4.2	Musím na ten kurz jít? aneb Motivace ke vzdělávání a učení	131
4.3	Už Komenský říkal... aneb Didaktické zásady ve výuce	134
	Zásada názornosti	135
	Zásada propojení teorie a praxe	137
	Zásada individuálního přístupu	138
	Zásada zpětné vazby	138
	Zásada přiměřenosti	140
	Zásada aktivity	141
	Zásada trvalosti	142
	Zásada komplexnosti	143
	Zásada soustavnosti	145
	Zásada vědeckosti	145
4.4	Jak budu postupovat aneb Formy vzdělávání dospělých	146
4.5	Jak to účastníky nejlépe naučím aneb Tradiční metody vzdělávání dospělých	149
	Jak vybrat optimální metodu vzdělávání dospělých	150
	Klasifikace metod vzdělávání dospělých	152
	Přednáška, výklad	154
	Seminář	159
	Workshop	160
	Diskusní metody	161
	Skupinová práce	165
	Práce ve dvojicích	167
	Sněhová koule	168
	Open space technology	168
	Galerie	169
	Prezentace	170
	Případová studie	171
	Brainstorming	175
	Brainwriting	177
	Hraní rolí	180
	Didaktické hry	181

Manažerské hry	182
Development centre	183
Outdoor training	183
Exkurze	184
Demonstrování	185
Instruktaž při výkonu práce	186
Asistování	186
Rotace práce	187
Koučování	187
Mentorování	189
Counselling	189
4.6 Jde to i jinak	
aneb Moderní metody vzdělávání dospělých	192
Interaktivita ve výuce	193
Testy	194
Chronologie	196
Domino	197
Dvojice	197
Doplňovačky	198
Hledání chyb v textu	198
Skládačky	199
Spojovačky	199
Křížovky	200
Práce se vzory dokumentů	201
4.7 Žijeme v online světě	
aneb Digitální vzdělávání jako trend	202
Mobilní technologie ve vzdělávání	205
Nápady na online aplikace pro vzdělávání	205
Literatura pro zájemce	207
 Závěr pro teoretiky	 209
Literatura	213